

P. Jan Slabý

* 25. 1. 1913   † 21. 2. 1993

10. 2. 2013

Modlitba ze školy sv. Františka

Pane, udělej ze mne nástroj svého pokoje:
abych přinášel lásku, kde je nenávisť,
odpuštění, kde je urážka,
jednotu, kde je nesvornost,
víru, kde je blud,
naději, kde je zoufalství,
radost, kde je smutek,
světlo, kde vládne tma.
Pomoz mi,
abych netoužil po útěše, ale těšil,
po porozumění, ale rozuměl,
po lásce, ale miloval.
Vždyť, kdo dává, ten dostane,
kdo odpouští, tomu se odpustí,
kdo umírá, vstane k životu.
Amen.

Sto let od narození a dvacet od úmrtí ivančického faráře Jana Slabého

Když se před lety objevil v ivančické farnosti mladý kněz, kaplan faráře Adolfa Tesaře, později umučeného nacisty, netušili jsme, jak hluboko se zapíše do srdcí svých farníků. Otec Jan se stal našim rodinným farářem. Byl s námi v těžkých dobách okupace, v letech následujících po válce a také v následujících neméně těžkých letech, kdy farnost strádala pronásledováním komunisty.

Otec Jan Slabý se narodil 25. ledna roku 1913 v Přerově v železničářské rodině. Rodina pocházela z Velkého Meziříčí. Gymnázium navštěvoval v Břeclavi a na kněze byl vysvěcen v Brně 5. července roku 1936. Od 5. srpna r. 1936 začíná působit jako kaplan v Ivančicích. V Ivančicích se v té době setkává s farářem P. Adolfem Tesařem. Dne 3. února roku 1942 je farář Tesař za svou odbojovou práci zatčen a 16. června téhož roku v Kounicových kolejích popraven. Otec Jan je poté k 1. lednu roku 1943 v Ivančicích ustanoven do funkce faráře.

Kolem roku 1939

Ivančická rodačka ak. arch. Marta Kaplerová vzpomíná, jak okamžitě po osvobození města vymohl otec Jan z fondu obnovy finanční prostředky na výměnu krytiny, kterou poškodily granáty v čase války.

Dne 19. května roku 1947 zahajuje otec Jan opravy farního kostela, které končí v roce 1953.

JIHOMORAVSKÝ KRAJSKÝ NÁRODNÍ VÝBOR BRNO
ODBOR ŠKOLSTVÍ A KULTURY

Čís. škol/církv/ 766/62/463/1

V Brně dne 29. června 1962

Pen
Jan S l a b ý
farář

I v a n ě č i c e
okr. Brno-venkov

Jihomoravský krajský národní výbor odbor školství a kultury v Brně byl informován, že proti Vám bylo vedeno vyšetřování, jehož výsledky byly zhodnoceny okresní prokuratou v Brně, odborem školství a kultury ONV Brno-venkov v Brně a odborem školství a kultury Jihomoravského KNV v Brně. - Závěrem bylo konstatováno, že jste až do r. 1959 udržoval spojení a pracovníci jednoho vyslanectví v Praze a poskytoval jí takové informace o církevních a náboženských poměrech u nás, které poškozovaly dobrou pověst naší republiky. Dále, že jste po několik let až dosud poslouchal relace nepřátelské vysílací stanice "Svobodná Evropa", hovořil o nich s kooperátorem farního úřadu, sčkoliv je všeobecně známo, že tato rozhlasová stanice je nástrojem studené války a boje proti našemu společenskému zřízení, mírověho úsilí našeho lidu a našich spojenců. - Tyto a další skutečnosti byly potvrzeny i Vaší písemnou výpovědí při vyšetřování z poslední doby.

Na základě shora uvedeného nesplňujete v současné době podmínky stanovené ustanovením § 7 vlád. nař. čís. 219 /49 Sb. k zastávání funkce správce farnosti a k výkonu veřejné duchovenké činnosti.

V důsledku toho Jihomoravský krajský národní výbor odbor školství a kultury v Brně ve smyslu § 18 cit. vlád. nař. odvolává státní souhlas k ustanovení a působení ve veřejné duchovní správě, který Vám byl udělen podle § 17 téhož vlád. nař. pro Vaši funkci ve farnosti v Ivančicích, s účinností od 1.8.1962, s nárokem na osobní požitky do 19.8.1962. Do této lhůty je započten slikvotní díl Vaší řádné dovolené na zotavenou v r. 1962.

O tomto rozhodnutí je zároveň informována kapitulní konsistoř v Brně.

Proti tomuto rozhodnutí můžete podat do 15 dnů ode dne jeho doručení počítajíc odvolání ke školské a kulturní komisi Jihomoravského krajského národního výboru v Brně cestou odboru školství a kultury ONV Brno-venkov v Brně. Odvolání nemá odkladného účinku.

obručeno 2/762

Tajemník pro věci církevní:
Kovář

Kovář

Gratka 27

Odebrání státního souhlasu

Kostel vlhký s nevzhlednou původní střechou opravuje pod odborným dohledem architekta Klaudia Madlmayra, významného odborníka na sakrální architekturu. Nelehkým úkolem byla oprava a proměna střechy kostela, úprava vnějšího pláště kostela, vybudování nového hlavního oltáře. Otec Jan také zadává bratrům Kotrbovým zhotovení bočního oltáře zasvěceného Bolestné Panně Marii. V roce 1956 se odhodlává k opravě kaple sv. Jakuba na kopci nad městem. Architekt Madlmayr navrhuje novou bání nezvyklého tvaru.

Otec Jan byl pro svou službu dobře připraven. Byl to člověk neobyčejně vzdělaný s širokým rozhledem a se schopností obklopovat se lidmi s podobným potenciálem. Dokázal jít za svým cílem, nenechal se odradit lidmi s nízkou kompetencí, kteří si na některé jeho kroky (například jmenovaná nová bání navržená arch Madlmayrem) těžko přivýkali. Oltářiky zasvěcené sv. Aloisi a sv. Janu (patroni otce Jana a kaplana P. Aloise Zouhara) nechává odstranit. Čistí sakrální prostor od nevhodného nánosu z minulých let. Otec Jan může i dnes nám farníkům a kněžím být příkladem ve věci přístupu k vytváření interiéru kostela.

Padesátá léta našla farní obec semknutou kolem svého pastýře. To nemohli strpět soudruzí místní i ti vyšší (zástupci komunistické strany). Po pokusech o izolaci je otcí Janu odebrán státní souhlas k výkonu kněžské služby ke dni 1. srpnu roku 1962, jak vzpomíná ak. arch. Marta Kaplerová.

Takto se komunisté mstí otcí Janu za příkladnou péči o farnost v Ivančicích.

Michael Florian: Svatý Josef

MILOST VÁM A POKOJ OD BOHA
OTCE NAŠEHO, A OD PĀNA
JEŽIŠE KRISTA

Děkuji Bohu, kdykoliv si na vás vzpomenu.
A vždycky při svých modlitbách s radostí
se modlím za vás vroucně aby vaše láska víc
a více vzrůstala...

[Z listu sv. Pavla Filipánům, 1, 1–9]

Sdělují vám, že jsem byl přeložen
z Urbanova do Budišova v okrese
Třebíč, kam jsem s rodiči přesídlil.
Přijměte tuto zprávu i s přáním
požehnaných velikonočních
svátků L. P. 1972

váš Jan Slabý
duchovní správce, Budišov, okr. Třebíč

Přeložen z Urbanova do Budišova v roce 1972

Po návratu státního souhlasu je otec Jan ustanoven dne 4. září roku 1962 jako farář do Urbanova u Telče. Do Urbanova se stěhuje se svými stárnoucími rodiči, o které stále, od pobytu v Ivančicích, pečuje. Zde se také pouští do oprav kostela.

Dne 17. února 1972 je přeložen do Budišova, svého posledního kněžského působíště. Svou životní pouť ukončil v klášteře Boromejek ve Znojmě na Hradišti, kde 21. února roku 1993 podlehl těžké chorobě.

Paní akademická architektka Marta Kaplerová vzpomíná, jak se otec Jan byl naposled rozloučit se svými drahými Ivančicemi, krátce před smrtí, o pouti sv. Jakuba. Ve své promluvě se vyznal ze své lásky k nám všem chybujícím a hříšným, které přes všechno připodobnil k poli plnému hvězd. Tak zní – doslova přeložen – přívlastek našeho sv. Jakuba z Compostely. Pole hvězd – co v nás zasel a vypěstoval tento svatý kněz, ať vydáme při poslední sklizni u brány do Božího království...

Jiří Poul

Vzpomínáme v tyto dny na vzácného člověka, kněze otce Jana

Měl jeden vzácný dar, být v potřebnou chvíli tam, kde uměl poradit v obyčejných lidských starostech, být blízko tam, kde se usídlil zármutek nad ztrátou blízkého člověka. Potěšit a sdílet radost. Mne i mého budoucího manžela měl rád. Byl naším profesorem náboženství na gymnáziu, přítelem mých rodičů a nejen mých.

S rodiči

Neváhal přijet do brněnského chrámu sv. Michala na Dominikánském náměstí, aby požehnal našemu sňatku. Postupně nám pokřtil všechny tři děti. Po přestěhování do Brna jsme jenom slyšeli, kam byl P. Jan přeložen – s úsměvem o tom říkal, že to bylo vždycky tam, kde bylo třeba pořádně opravit kostel a jemu se to několikrát podařilo. Před třiceti

roky zemřela moje maminka, poslali jsme do Budišova smuteční oznámení o její kremaci. Smuteční obřad měl vést kněz z kostela na Starém Brně, ale najednou tam byli dva a já cítím, jakou cenu mají slova, která nejsou neosobní a jsou těmi posledními prokázanými slovy úcty a dávného přátelského vztahu k Ivančicím a jeho „ovečkám“. Otcí Janovi stálo za to, vážít cestu z Budišova do Brna.

Pak uběhlo několik let, děti vyrostly, přibyla vnučata. Vymysleli jsme si hezký výlet na Vysočinu a cestou jsme navštívili faru v Budišově. To bylo řečí, vzpomínání! Obdivovali jsme jeho chuť pracovat se skautským oddílem, což bylo v jeho věku jistě hodně náročné. A pak mi předal farskou kuchyň, z lednice mi podal zmrzlé kuře a měla jsem se „ukázat“! Hodnocení bylo skvělé – umíš to, Mařenko, skoro jako já!

Až někdy opět pojedeme přes Velké Meziříčí, půjdeme na návštěvu. Tentokrát na hřbitov.

Marie Kudláčková

Otec Jan Slabý mne v polovině 50. let minulého století křtil v ivančickém farním kostele

Když byl v roce 1962 na základě udání po dvacetiletém pozeňnaném působení v naší farnosti „odsunut“ do malé vesničky u Telče, bylo mně 6 let, a tak osobní vzpomínky z dětství nemám. Stejně jako řada Ivančáků i moji rodiče Otce Jana navštěvovali v Urbanově, pak i v Budišově, občas mne vzali s sebou. Ve vzpomínkách mi zůstal jako laskavý a moudrý kněz s rozhledem v mnoha oborech umění a historie. V období dospívání jsem ho občas navštívil v Budišově, většinou žádal pomoc při rekonstrukci kostelního rozhlasu nebo při ozvučení venkovního prostranství při slavnostech. Žasnul jsem, jak se i po takřka třiceti letech života mimo Ivančice zajímal o konkrétní lidi a rodiny z naší farnosti, v paměti uchovával i své dávné zemělé farníky. Poznal jsem také, s jakou láskou a citem pro historii a architekturu přistupuje k opravám kostela i fary. To bylo příznačné i při opravách ivančického kostela v letech 1947–1952, kdy získal ke spolupráci významného architekta Klaudia Madlmayra, řezbáře Kotrbu i zručné místní řemeslníky. Otec Jan chtěl „pro kostel“ vždy to nejlepší, tak tomu bylo i při rekonstrukci ivančického kostela, jeho elektrifikaci a ozvučení. Ozvučení kostela byl v té době opravdu ojedinělý počín, reproduktory byly zasekány do zdí, aby esteticky nenarušovaly interiér, zesilovač a mikrofon byly renomované značky Philips.

Mikrofon jsem v 80. letech zachránil před vyhozením do šrotu, dnes je to takřka sběratelský předmět, po více než 60 letech stále funkční. Když ho беру do ruky, vzpomínám na jednu návštěvu budišovské fary, kdy mně otec Jan vyprávěl, jak před 1. květnem r. 1947 přišel na faru „pokrokový“ učitel z místní školy s žádostí o zapůjčení zesilovače s mikrofonem na ozvučení prvomájové manifestace před budovou MNV. Otec Jan odmítl a v rozhovoru se mne zeptal: „Myslíš, že jsem tehdy udělal dobře?“ Tehdy ani dnes o tom nepochybují.

Památkou na otce Jana je i čtyřsvazkový román Služebníci neužiteční od Jaroslava Durycha. V době mých návštěv v Budišově to byla literatura „na indexu“, vydaná Křesťanskou akademií Řím. Požádal jsem otce Jana o půjčení, on mně však ty knihy hned daroval. Velmi mne tehdy potěšila otcova velkorysost a důvěra.

Vladimír Černý, Ivančice

Interiér kostela Nanebevzetí P. Marie v Ivančicích rok 1958

POZDRAV BUDIŠOVSKÉ FARNOSTI

Spíše si láskou navzájem pomáhajte. Celý Zákon totiž ve své plnosti je obsažen v jedné větě: Miluj svého bližního jako sebe. Jestliže se však mezi sebou koušete a trháte, dejte pozor, abyste jeden druhého nepohltili ...“

(Galatánům 3, 26-7; 5, 13-15)

Slovy sv. Pavla Vám posílám pozdrav a přání, abyste měli odvahu naplňovat výzvu Apoštolovu a to:

*Uvědomovat si, že patříme Kristu a to od svého křtu. Nejen formálně, nýbrž následováním slov Kristových a jeho příkladu. V osobním i rodinném životě. **Oblékání Krista se uskutečňuje vírou a spojováním s jeho milostí.***

Jako křesťané jsme povoláni ke svobodě Božích dětí. Nejsme vedeni strachem před Otcem. Nenechme se zmást upřílišněnou úzkostí o to ...co budeme jíst, co budeme dělat..., ani požívačností. Svoboda ducha, jak nám ji dal křest, vylučuje starý způsob života: nelásku, sobectví, mravní nekázeň, vlažnost na cestě životem. Svoboda znamená: vzájemně si posluhovat láskou, nedávat se pohltit vzájemnou zlobou. A to v soukromém i veřejném životě.

„Žijte duchovně a nepropadnete žádostem těla“ pokračuje list Galatánům (5,16). Vraťme se k velikonočnímu tajemství, to jest k poznání Kristovy oběti a oslavy, jak nám to nabízí k zamyšlení a prožívání velikonočních dnů.

V Budišově v předvečer svátku Narození Bl. P. Marie

L. P. 1974 Jan Slabý v. r., farář, duchovní správce v Budišově

Díky!

S P. Janem Slabým mám spojeno několik vzpomínek, spíše událostí, které potom ovlivnily můj duchovní život zásadním způsobem.

Ta první z nich pochází z doby, kdy mi bylo něco mezi devíti a dvanácti lety. Tehdy jsme chodili zpívat do sakristie, bylo nás něco kolem desíti dětí. Pamatuji se, jak mě tehdy v budišovském kostele lákaly všechny zajímavosti a věci, které jsem kolem sebe viděl, ale nerozuměl jsem jim. A někdy tehdy, když jsme chodili nacvičovat zpěv na nedělní mši svatou, jsem se osmělil a pana faráře jsem poprosil o nějaká vysvětlení. Tehdy došlo k té první klíčové události. Šli jsme ztemnělým kostelem, bylo ticho, bylo nás jen pár, snad jen nějaké světlo matně svítilo a tehdy v té temnotě budišovského kostela se mě poprvé dotklo Tajemství. Jako bych tehdy snad poprvé ucítil, že můžeme hledat něco, nebo spíše někoho, kdo je kolem nás, jde s námi a koho můžeme hlavně nacházet a vnímat. A právě ono Tajemství je to, co je pak spojeno s mým duchovním životem, hledáním a nacházením. A za to jsem panu faráři stále vděčný.

Ta druhá vzpomínka pochází zhruba z téže doby. Právě díky panu faráři už tehdy, na prvním stupni základní školy, jsem se dověděl, kdo to byl Santini, Jan Blažej Santini-Aichl. Vzal nás tehdy na výlet na Zelenou horu u Žďáru nad Sázavou. Bylo to pro mě fascinující setkání s nadzemsky lehkou architekturou, ve které hlavní roli hraje světlo. Od

té doby nepřestávám být Santiniho architekturou oslňován. Nikdy mě to neomrzelo. Pokud bych mohl srovnat, Santini v architektuře je pro mě tak fascinující jako Johann Sebastian Bach v hudbě. Prostě nadzemská lehkost, elegance, nikdy nekončící plynulost a neustálá otevřenost.

Také tehdy jsem se někdy seznámil s osobností Jana Sarkandra. Když pak byl v roce 1995 v Olomouci svatořečen a když se kolem tohoto svatořečení objevovalo spousta diskuzí, kdy se někdy podívali, proč chce papež svatořečit do té doby prakticky neznámého českého blahoslaveného, mohl jsem říci: „Sarkandra znám od základní školy.“ Taky to je zásluha pana faráře Slabého.

Někdy na gymnáziu jsem ho několikrát navštívil na faře. Měl pro nás něco jako biblické hodiny. Tehdy mi dal Nový zákon, v překladu Petru, který mě pak doprovázel i na vysoké škole a při mnoha akcích. Ptal se nás, jaký jazyk, tehdy kromě ruštiny samozřejmě, se na gymnáziu učíme. Řekl jsem, že angličtinu. Na schodech pronesl: „Vy byste se měli učit německy.“ Pochopil jsem to až za dalších patnáct let, kdy jsem se německy začal sám učit a kdy se mi pak němčina stala hlavním odborným jazykem.

Nemohu samozřejmě vyjádřit dostatek vděku za přípravu k biřmování, která začala hned po listopadu 1989. Biřmování samo se pak pro mě stalo skutečně událostí, která mě pak uvedla do dalšího světa. Už samozřejmě jsem pak chodil v Brně k jezuitům, do studentské farnosti, která byla pro mě dalším zásadním formujícím faktorem. To by však nebylo možné bez průpravy, kterou jsem měl od P. Slabého.

Když pak byl nemocen, navštěvoval jsem ho často v nemocnici v Třebíči, kde jsem býval na praxích. Tehdy mi dal svůj (asi) první breviář, latinský, v kožené vazbě, s ořízkou z ryzího zlata. Říkal: „To budeš mít ode mě na památku.“ Dodnes patří tato kniha k nejmávanějším v mé knihovně.

Pamatuji si také na jeho pohřeb, na jeho duchovní závěť, která se tehdy četla, a která by také stála za zveřejnění. Její text však bohužel k dispozici nemám, byť jsem si často říkal, že by stálo za to se k němu čas od času vracet a připomenout si tak osobnost, která nejen mě tak provázela a pomáhala k mému zrání.

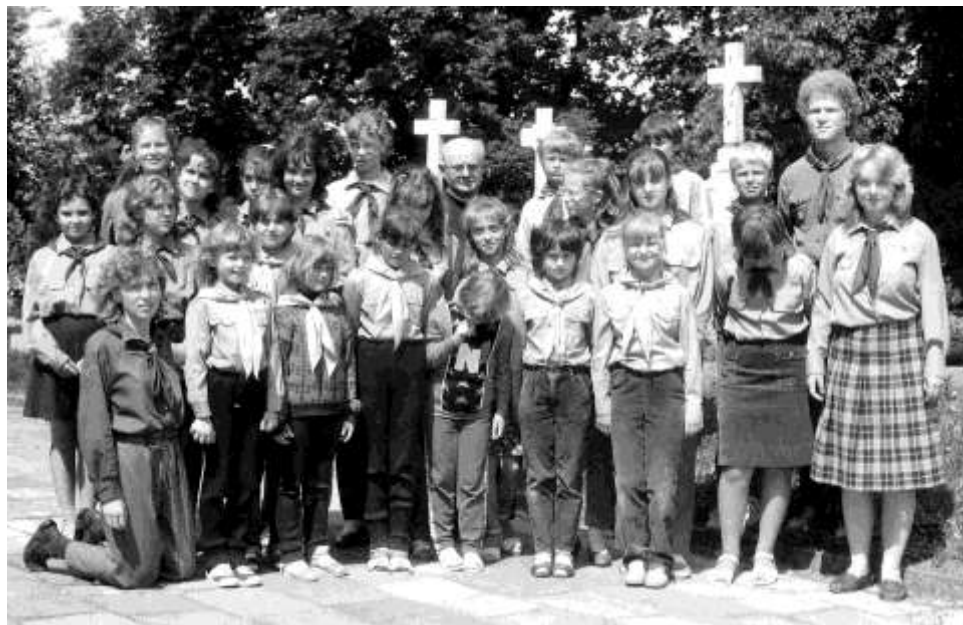
Díky!

Jaromír Matějka

Kdo dnes ovlivňuje mladé?

Jedna z mých prvních osobních vzpomínek na P. Jana Slabého je ze začátku šesté třídy. Od dětství jsem ráda recitovala, a tak jsem mu po hodině náboženství nabídla, že bych mohla také číst v kostele. Odpověděl mi, že to není jen tak, a požádal o nějakou učebnici. Náhodně jsem vytáhla dějepis, text o Velké čínské zdi. Nad každou větou jsme strávili hodně času. Profesionálně mi vysvětloval, jak text přečíst, aby z toho posluchači měli co nejvíce... Nakonec z toho bylo téměř 18 roků lektorské služby ve farnosti. Dbal nejen na hlasový projev, ale např. v postní době mi říkal: „Nos ten fialový kabát, ať to u oltáře liturgicky ladí.“ Později už jsem sama měla chuť vzdělávat v této oblasti nejen sebe, ale i druhé. Lektorů nás bylo hodně. Na začátku 90. let jsme v Budišově dělali i seminář pro lektory s hercem M. Částkem a jeho ženou.

Další vzpomínky jsou spojené s jeho literární osvětou. Na nedělních kázáních probíral např. knihy Karla Čapka, hovořil o Alfonsi Muchovi, představoval knihy o různých postižených lidech, kteří dokázali překonat sami sebe... Na příkladech skutečných lidí ukazoval, jak žít rovně. Nebo systematicky probíral Desatero či jiné pravdy víry. Často se jednalo o kázání na pokračování, např. celý měsíc se věnoval jednomu tématu. Proto mu vadilo, když lidé v neděli odjížděli na mši jinam – říkal, že tak ztrácí souvislosti. V době, kdy mimo kostel nešlo dělat téměř nic, tak v knihovně uskutečnil několik přednášek pořádaných ČSL, např. o J. Š. Baarovi nebo K. V. Raisovi. Nezapomenutelným zážitkem pro mne bylo, když mě vzal do svého bývalého působiště do Ivančic. V nabitém sále přednášel o místním rodákovi Beneši Metodu Kuldovi, vlasteneckém knězi, spisovateli a sběrateli lidové slovesnosti při příležitosti jeho životního výročí. Já jsem přitom recitovala asi dvě Kuldovy básně. Ale hlavně mě oslovilo, kolik toho pan farář ví a jakou úctu k němu jeho bývalí farníci chovají – byli zvyklí oslovovat ho „pane profesore“ a celkově to bylo jiné prostředí, než u nás na vesnici.

První řada zleva: Miloslava Ujčíková, Jitka Hladká, Helena Kostecká, Veronika Kostecká, Iveta Pospíšilová?, Petra Bednářová, Marie Janoušková, Gábina Pavlíková, Vladislava Bačáková

Druhá řada zleva: Petra Pavlíčková, Ilona Dvořáková, Martina Bednářová, Pavla Bednářová, Ludmila Železná, Markéta Šabacká, Marie Bednářová, Jiří Janoušek, Josef Janoušek

Třetí řada zleva: Pavla Janoušková, Anna Bednářová, Jana Šabacká, Marie Pavlíčková, Ivana Borůvková, P. Jan Slabý, Alois Bačák, Pavel Dítě

P. Jan Slabý měl klasické vzdělání, takže rádio nezapínal na komunistické zprávy, ale zcela bez problémů poslouchal rakouský rozhlas. Časově sice už desítky let vzdálen od vlastního studia, ale rostliny pojmenovával nejen česky, ale i latinsky. Nestačila jsem žasnout. A to zde nepíšu o jeho schopnostech při opravě kostela, vztahu k umění atd. Ve farnosti se často objevovali vzdělání lidé i z velké dálky. Přesto tady byl především pro místní. A to nejen pro ty, co se v neděli odvážili do kostela. Jeho pravidelné vánoční a velikonoční farní listy do každé schránky vypovídaly o tom, že se cítí být farářem opravdu každého člověka ve farnosti. Před Vánocemi balil velké množství knížek jako poděkování těm, kteří pro farnost něco vykonali. Památkové grafické listy pro brigádníky pracující na kostele jsou dodnes uschovány v mnoha domácnostech. Kolik v tom bylo úsilí, času, peněz, osobního přístupu – to všechno dnes ocení hlavně ten, kdo se něčeho podobného odváží.

Byl stále mladý duchem. Po revoluci inicioval založení katolického Junáka v Budišově, podporoval mládežnické zpívání při mších, kaplanku poskytl jako klubovnu pro děti i společenství mládeže. Dal mladým důvěru a podpořil je i ve věcech, které mu byly generačně cizí. Sama se ptám, jestli bych dnes svěřila patnácti-, šestnáctiletým to, co on tenkrát. Bohužel nemoc přišla brzy. Ale to, co zasel, nastartovalo v té době mnohé. I když jsme se rozprchli do světa, něco v nás zůstalo: ochota rozšiřovat svoje obzory, úcta ke knihám a k umění, samozřejmá angažovanost v Církvi. A v neposlední řadě víra v Boha.

Kdo dnes ovlivňuje naše -náctileté? Nenaříkejme a neházejme flintu do žita. Možnosti jsou dnes po všech stránkách neskonale větší, ale základní rysy mladé generace jsou po tisíciletí stále stejné. Hledají svoje vzory, osobní vztahy, chtějí, aby jim byla dána důvěra, že něco zvládnou, že jsou někde platní. Co jim dnes nabídneme, to se v budoucnu jistě zúročí.

Miloslava Šebelová (Ujčíková)

Návštěva sv. Mikuláše

Hezká vzpomínka na pana faráře v naší rodině sahá až do roku 1973, na svátek sv. Mikuláše, kdy naše čtyři děti byly ještě malé ve věku 5–10 roků. Na předem domluvenou návštěvu k nám přišel převlečený za Mikuláše. Měl na sobě kněžské oblečení, k tomu berlu a košík, ve kterém jsem měla připravené balíčky pro děti. Při tom tam byl sepsaný lístek, jak které dítě doma zlobí. Pan farář-Mikuláš nemluvil, choval se důstojně a do rukou k přečtení podal lístek. Na něm stálo:

Milá rodino Eichlerova,

mám radost, že mohu opět mezi Vás, ale jsem o rok starší a nemohu pro zimu mluvit, prosím tatínka, ať Vám to přečte. Víte, že jsem vždy měl rád děti i dospělé, jsem kněz-biskup a tak snažím se nejen dnes, ale i jindy Vás mít rád a přivádět Vás k lásce, pořádku a pořádnému životu i k Pánu Bohu.

Těšily jste se na dnešek, i já, mám několik připomínek: Liduška je už v 5. třídě, to je víc učení a také i víc odpovědnosti. Víím, že je snaživá a klidná a ráda také doma pomáhá a hezky, jako nejstarší, se stará o mladší sourozence. Mohla by tak i dál a pomáhat mamince i doplnit řady odrůstajících děvčat v kostele, že by se učila zpěvu a jiným

službám. Však Maruška ji dohání, jen by se měla teď opatrovat, aby v zimě nestonala a nevynechávala ani v neděli mši svatou. Televize počká nebo ji užije jindy, když jdeme v neděli na mši sv., tak nejen, že plníme povinnost, ale děláme radost P. Bohu a odnášíme si jeho požehnání, však se o tom bude učit v náboženství, vím od pana faráře, že sedí v první lavici a dívá se při výkladu moc hezky, krásně píše a také se i hlásí, jistě z ní bude dobrá žákyně i křesťanka. Ládiček se už toho naučil v 1. třídě dost, nějaká ta čárka je nakřivo, písmenko letí, a nějaké zakoktání, ale to on všechno spraví a bude prima žák, a už se těším, že bude také prima ministrant, ať se teď každou neděli pořádně dívá a bude to umět lepší, než ti starší. Ivanka se má, ta je doma jako princezna, ale maminku nezlobí a chodí s ní nakupovat a neloudí pokaždé cukroví. – Taťka se denně vypravuje první, zatápí v ordinaci a pak si to šine do Třebíče, však ho mají v továrně rádi, kde může pomáhat i jinde, požárníkům nebo panu Borůvkovi nebo nalévá víno o školním bále nebo pomáhá hasit vápno na faře, jen byste mu měli domluvit, aby nekouřil, protože mu to neprospívá a to břicho by mu ty cigarety nezmenšily, spíš to posezení, když ho volá paní Kostelecká nebo u Součků, snad jim tam chodí spravovat trubky. Také moc pomáhal tatínek, když se vyťahovaly zvony a letos zase si pan farář vymyslel pro něj práci, kdo ví, co se ještě bude v kostele dělat. – No, maminka, ta se jen usmívá a má radost z těch svých poupátek a tatínka, však je to oba potěšilo, když jste jim, děti, děkovaly za to, že se mají rádi a starají se o Vás. Pomáhejte mamince i v ordinaci, včas vstávejte a dobře se vypravte i do kostela. – Babiče bych přál, aby jí to všude vonělo, jako voňavkárna v Medřiči, kam jezdí, abyste jí dělali radost a nemusila do důchodu, protože, kdo je v důchodě, tak nemá vůbec čas a takhle si vždycky aspoň v práci oddychnete a něco doví, co se stalo.

Tak buďte zdraví a dá-li Pán Bůh, za rok na viděnou,

Váš svatý Mikuláš

...a pak jsme se s dětmi pomodlili.

Děti byly z návštěvy Mikuláše moc překvapené, zvláště, když před tím slyšely, jak kdo zlobí. Když Mikuláš odešel, tak jim bylo moc divné, že měl na nohou právě takové střevíce, co nosí pan farář Slabý. Dlouho na jeho návštěvu vzpomínaly a pamatují si ji dodnes.

Ludmila Eichlerová

Pozvání k přátelství

*„Když se naplnil čas, poslal Bůh svého syna, narozeného ze ženy, podrobeného Zákonu, aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu. Tak jsme byli přijati za syny...“
(Gal. 4, 4-5)*

Vánoční události nejsou hříčkou poezie, výmyslem, dějinnou bájí.

Starozákonní příprava v prorockých a dějích Izraele se v „tiché a svaté“ noci naplnila.

„Naplnění času“ znamená, že se skončilo zaslíbení a nastalo vykoupení. Výraz vykoupení pochází z otrockého systému. Do stavu nemohoucnosti člověka dosáhnout přátelství s Bohem, přichází „Syn Boží a Syn člověka“ (koleda), aby jej vrátil zpět na cestu, do Otcova domu a to již zde, na tomto světě. Tak to myslí sv. Pavel. Člověk,

podrobený zákonu nejenom trestu za provinění, ale zákonu lásky, která posílá mezi nás Vykupitele, a my abychom byli přijati za syny Boží.

Proto zpíváme „Člověk je vykoupen, radujme se, veselme se“. Z tohoto chápání berme svá přání „veselých vánoc“ a pokoušejme se rozumět vánočním tajemstvím.

Nezůstaňme jen u milých štědrovečerních zvyků. Vánoční zpěvy, domácí betlémy, stromky a další mají svůj vnitřní význam, který během času mohl vymizet. Vraťme se k plnosti vánoční štědrosti, kterou nám projevil sám Bůh, a snažme se ji osobně v rodině i ve společenství prožívat.

Vzpomínky na pana profesora

Jedna z moudrostí říká, že vzpomínky jsou jediný ráj, ze kterého nás nikdo nemůže vyhnat.

Výročí narození a úmrtí pana faráře by nás měla přimět k zamyšlení, jak se naložilo s jeho odkazem, nad tím, co za necelé dvě desetiletí tvrdě budoval.

Od jeho úmrtí před dvaceti lety už vyrostla nová generace, mladým lidem kolem 25 let je jeho jméno snad známo jen z doslechu.

O jeho příchodu v únoru 1972 a činnosti se v Budišovském zpravodaji psalo před desíti lety.

S panem farářem jsem byl neustále, po celou dobu působení, v úzkém kontaktu. Začínal v letech, kdy jeho vrstevníci už odcházeli do důchodu, přesto se pro naši poněkud ospalou farnost obětoval, a to i s rizikem, že mu může být odebrán souhlas k vykonávání kněžské služby, jelikož byl neustále pod dohledem StB.

Jeho příchodem se zde zažehl kontakt kněz – farníci. Jeho srdce bylo otevřené pro všechny bez rozdílu, s každým se dokázal alespoň na chvíli zastavit, i ta chvíle však byla balzámem na duši. Pan farář si všímal, pokud někoho neviděl po několikáté v kostele, už se vypytał. Návštěvy nemocných, ať už doma nebo v nemocnici, byly pro něj samozřejmostí.

Byl kulturně založený. Organizoval návštěvy kina např. na filmy Gándhí a Pokání, sehnal lístky do Janáčkova divadla na operu G. Verdiho Nabucco, pro lidovou stranu dvakrát vyjednal program o Svaté zemi.

Nezapomenutelnými zůstaly i jeho přednášky pro veřejnost o historii regionu, ale i k 100. výročí zprovoznění železnice na trati Studenec – Velké Meziříčí. Po roce 1989 měl přednášku o prvním prezidentu T. G. Masarykovi. Jeho postoje jako politika i křesťana vždy vyzdvihoval a dával za vzor, i když některým kněžím k nelibosti.

Když měl pan farář před 70. rokem věku, většinou v neděli odpoledne a v zimních měsících jsem mu dělal, pokud to bylo jen trochu možné, řidiče. Za těch více než deset let jsme projeli a navštívili celou řadu far a známých po celé jižní Moravě od Věteřova přes Znojensko až po Telčsko. Při jeho návštěvách se mu jeho spolubratři kněží svěřovali s trampotami s církevním tajemníkem. Uklidňoval je tím, že nic netrvá věčně a vléval jim naději v Pána. Každoročně jsme po okolí objížděli i primiční mše sv., i zde pod dohledem StB.

Tatranská magistrála r. 1985, zleva: Marie Bačáková, p. uč. Ludmila Halásková,
Alois Bačák ml., Vladka Bačáková a P. Jan Slabý

Léta jsme s panem farářem a rodinou jezdili do Vysokých Tater do podtatranské obce Lendak. Při jedné cestě kolem Žiliny jsme míjeli poutač, asi 10 m vysoký srp s kladivem zhotovený z betonu a kamene. Pan farář říká: „Ó, to bude materiálu, až se to bude bourat“. Za pár let na jeho slova došlo.

Po vysokohorských túrách jsme se občas scházeli na tzv. černých hodinkách u paní Gálikové na zahradě, střídavě se sl. Marií Vítovou, Božkou Vávrovou, Janouškovými z Oslavice, Františkem Řezníčkem, ing. Josefem Hyzlerem, panem Vávrou z Velkého Meziříčí, manžely Ing. Janou a JUDr. Vladimírem Mindlovými z Prahy i s učitelkou Ludmilou Haláskovou. Túry jsme střídali s výlety autem, kdy jsme s panem farářem objížděli široké okolí kolem Vysokých Tater.

Bělovodská dolina r. 1986, zleva: ?, Alois Bačák ml. (otočen zády), Marie Bačáková, Vladka Bačáková, JUDr. Vladimír Mindl, Ing. Jana Mindlová, P. Jan Slabý a Ing. arch. Josef Hyzler

Jistěže pan farář sledoval politické dění, denně poslouchal rakouskou Vídeň. Když v lednu spatřila světlo světa Charta 77, věděl, která bije, i když se psaly petice proti Chartě – agitátoři přitom neznali ani její text. Pan farář věděl, kam se má postavit.

Začátkem roku 1977 jsem využil nabídky Vatikánského rozhlasu, kde nabízeli Písmo svaté v obrazech pro děti, poté jsem objednával panu faráři i jiné publikace. Po dalších šesti zásilkách pošta Praha 120 je vracela zpět do Říma. Pana faráře potěšily slovenské publikace Za Svetlom a Posolstvo. Asi tak, jako kdyby byl ve Svaté zemi. Upozornil mne, že je to u nás neschválená tiskovina a že za to jsou dva roky. Začátkem 80. let mi říká: „Lidové milice týden řádily na Moravci, měj knihy radši u sebe.“

Papa Giovanni Paolo I

Drahý brat!

Vďaka za pozdravy! Spasiteľ nech je s Tebou a so všetkými Tvojimi drahými a známymi! S ním radostne a pevne napred! Milujme ho a robme ľuďom dobre! Tvojej prosbe som dvakrát vyhovel, no Praha 120 mi dvakrát vrátila zásielku bez otvorenia s poznámkou po francúzsky "Protiviace sa colným predpisom". Takéto veci nech nás tým viac pripútajú ku Kristovi a k jeho Cirkvi! Pripojujem pohľadnicu, šesť krížičkov požehnaných Sv.Otcom s dva obrázky. O modlitbu prosí a za vás sa modlí brat

P. Bohuslav
Cas. Post. 8175
00100 Roma/Italia/

Bohuslav

Riproduzione vietata

Vatikánský rozhlas

Vybavuje se mi ďalší ze vzpomínek. Říkal jsem panu faráři: „Ve středu pojedu s tátou do Brna do Úrazové nemocnice na Ponávku.“ Pan farář projevil zájem jet s námi. Cestou Bohunicemi říká: „Zaparkuj a pojedeme tramvají.“ Já mu na to: „Pane faráři, auto je tu od toho, abychom dojeli až na místo.“ U krematoria byla silnice uzavřena a vedena opačně na Husovu ulici. Když jsme dojeli až na místo, pan farář říká: „Zapitol jsem se víc jak ty.“ Říkám mu: „Jaké zapocení?“ a hodil jsem celou záležitost za hlavu. Vrátil jsem se k ní až po více jak deseti letech, v únoru 1993 při pohřbu pana faráře. Jeho tehdejší nadřízený kapitulní vikář z Brna, Ludvík Horký říká: „Otec Jan převážel tajně do Brna písemné materiály, po kterých StB marně pátrala, kdo je jejich autorem.“ Mně v té chvíli došlo, proč pan farář nechtěl, abych jel do městského provozu autem.

Nakonec spíše osobní vzpomínka. Zmínil jsem se před farářem, že bych se chtěl věnovat dřevorezbě. Jaké bylo pro mne překvapení, když za krátkou dobu přinesl knihu, jejímž autorem byl jeho známý řezbář Heřman Kotrba ze Střelic u Brna. Kniha Trýsky z dílny řezbáře i s věnováním autora. Pro mě hotová relikvie. Když jsem po čase začal vyřezávat betlém a jedna postavíček byl pan farář, rozesmál se a jeho rozzářené oči vidím dodnes. V roce 1989 jsem vezl pana faráře na pohřeb Heřmana Kotrby do Střelic. Cestou jsme se ještě stavovali za nemocnou studentkou v Ivančicích. Ještě teď vidím, jak prožíval její marný boj se zákeřnou nemocí.

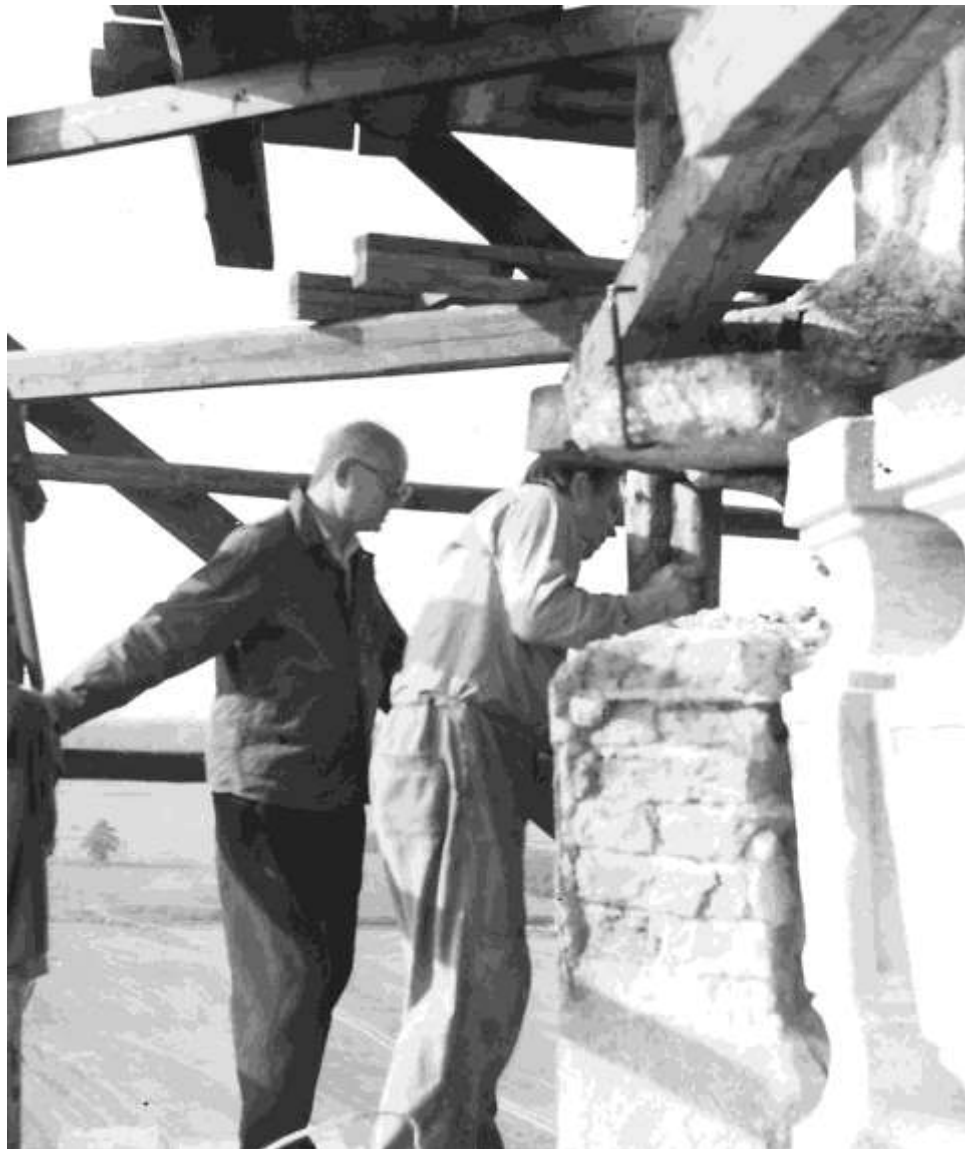
Ať Pán nechá vejít věrnému služebníkovvi Janovi v Jeho radost.

16. 11. 2012

Alois Bačák

Vzpomínka oběti „vědeckého“ světového názoru

Otce Jana Slabého jsem poznal brzy po mém prvním příchodu do Budišova. Nebyl sice oddávajícím při přijetí svátosti manželství (to se odehrávalo v Třebíči), ale příprava na tento úkon probíhala v Budišově. Ačkoliv nelze přímo říci, kdy, jak a proč jsem se stal věřícím, je nepochybné, že jednu z hlavních úloh při mém zjišťování vědomostí o věcech nadpozemských hrál budišovský farář. Ale o sobě jsem psát nechtěl.

Pan farář na „vizitaci“ budišovské věže rok 1982 – 83

Římskokatolický kněz P. Jan Slabý měl obrovský dar vysvětlovat víru i takovým obětím „vědeckého“ světového názoru, jakou jsem tehdy byl. Ačkoliv nebyl přímo vzdělán ve vědách sekulárních, dokázal objasnit duchovní zákonitosti na bázi vědeckých poznatků, takže i velmi laickým laikům uměl podat vysvětlení nejzáhadnějších tajemství víry. V tom byl velmi podobný RNDr. Jiřímu Grygarovi, který dokáže srozumitelně vysvětlit nesrozumitelná tajemství vědy a komentuje i vztah moderní vědy k víře. Na jeho přednášku pan farář také pomáhal (ještě v dobách komunistických) zorganizovat společnou farní cestu do Třebíče.

P. Jan Slabý se jako nikdo jiný dovedl postarat o potřeby věřících a o chrám Páně, aby sloužil duchovním účelům. Nebyla mu ale cizí ani skutečnost, že budišovský kostel je významnou kulturní a uměleckou památkou. Snažil se nejen o udržování funkčnosti stánku víry (o čemž už bylo a ještě určitě bude mnohé napsáno), ale dokázal se starat i o kulturní dědictví v našem kostele i jinde v okolí Budišova. Největší jeho (bohužel nesplněnou) touhou bylo odstranění všech omítek v interiéru kostela a obnovení úplně původního vzhledu stěn chrámu, zejména v presbytáři, kde by původní klenba byla ještě mnohem působivější, než si lze představit podle dnešního vzhledu sakristie. Z důvodu potřeby obrovských nákladů se to nikdy nemohlo uskutečnit, ale co by to znamenalo, naznačuje odkrytí uměleckých skvostů v boční lodi. (Bohužel i na dokončení této rekonstrukce dodnes prostředky chybějí.) Měl i tajné přání zavést (alespoň ve farním kostele) slavení poutě na památku patrona kostela sv. Gotharda. Tradice je však velmi zakořeněná, takže i tato touha P. Jana zůstala nesplněná. Podařilo se mu ale mnoho jiných záměrů, včetně rekonstrukce věže kostela v roce 1983.

Otec Slabý se zajímal i o věci politické, třebaže se jako kněz nemohl angažovat pro nějakou politickou stranu (v té době by připadala v úvahu jen ČSL). Ale když v Budišově vznikalo Občanské fórum, které bylo sdružením všech občanů (dokonce i některých komunistů), tam se angažovat mohl – a taky se angažoval. Na podpisových arších k založení organizace OF v Budišově figuruje na prvním místě – a za ním už celkem přirozeně a bez obav (když to podepsal i pan farář...) všichni věřící, kteří toho dne byli přítomni na mši sv., a pak desítky dalších občanů.

Ještě před svým odjezdem na Hradiště u Znojma, kde strávil několik měsíců léčby, rozdal farníkům, kteří o to měli zájem, všechny své knihy (a že jich měl!) – a to bylo poslední, co mohl udělat. Ostatně, rozdávání knih (jak vidno z předchozího textu) patřilo vždy k jeho zvykům.

Ladislav Dokulil

Letmá vzpomínka na P. Jana Slabého

Před několika dny jsem prožil velikou radost, kdy si na mě vzpomněl Karel Pavlíček a dopisem mně navrhl, zda bych nechtěl přispět nějakou vzpomínkou k výročí P. Jana Slabého. Radost však byla vystřídána rozpaky, co psát o tak výrazné osobnosti, která zanechal stopy všude tam, kam přišla. Po chvíli jsem si uvědomil, že pan farář byl dlouholetým přítelem mého strýce Pavla Hrabala (kterého asi také někteří z Budišova pamatují), který v jeho rodině bydlel v Břeclavi po dobu svých gymnazijních studií. Mohu se tedy také zmínit možná o méně známých skutečnostech.

S biskupem Karlem Skoupým

Rodina Slabých žila příkladným křesťanským životem. Pan Slabý byl úředník na železnici, rodina tedy byla z tzv. středního stavu, který rozhodně nebyl příliš bohatý, ale byl solidně ekonomicky zajištěn. Z jejich způsobu života si může vzít dnešní člověk příklad a já bych chtěl vypíchnout několik i dnes aktuálních bodů. V silně „sodemácké“ Břeclavi rodina pravidelně jako jedna z mála navštěvovala bohoslužby; vážnost ke stavu manželskému byla v takové úctě, že když pan Slabý byl nucen na půl roku odjet na léčbu do Vysokých Tater (měl TBC), paní Slabá i s Jeníkem na tuto dobu se přemístila za manželem, aby rodina byla pospolu (to je dnes úplně nezvyklé). Že rodiče nepamatovali jen na sebe, ale byli otevření a ochotní pomoci i mimo svoji rodinu, bylo samozřejmé. V tomto prostředí byl formován i syn Jan, který prospíval na duchu i na těle. Do školy šel již v pěti letech, potom gymnázium a dále vysokoškolská bohoslovecká studia. Nejen že jako kluk byl denně na rorátech, ale i jako žák a později student byl primus (údajně prý neznal jinou známku než výbornou), na bohosloví byl nejlepší ve svém ročníku a přitom nebyl, myslím si, „suchopár“ – měl rád výlety a turistiku. Ve dvaceti třech letech přijal kněžské svěcení a ve dvaceti šesti letech již složil profesorské zkoušky pro výuku náboženství na středních školách, ve dvaceti devíti letech byl farářem. Kolem roku 1960 jej soudruzi chtěli dát do tzv. „výroby“. Víím, že si už hledal i místo, pak ale byl ponechán v pastoraci se zákazem pro Brno-město a Brno-venkov. Sloužil pozeňhaně ve farnostech Urbanov a Pavlov až do roku 1972, kdy jej požádal pan biskup Skoupý, jestli by nešel do Budišova. O jeho odevzdanosti církvi svědčí i to, že přes možnost odmítnout se stěhoval v zimě ve svých 59 letech se starými rodiči na nové místo. O jeho začátcích v Budišově a dalším působení ví občané více než já. Když jsem v roce 1977 s manželkou přišel do Budišova, naše první kroky vedly na faru, kde se nám dostalo vřelého přijetí a celou desetiletou dobu jsem měli otcovské zázemí u otce Jana. Poznali jsme jej jako člověka mimořádně širokého záběru – přes teologii, historii, umění, architekturu, všeobecný rozhled stále držícího krok se současností. Když jsme mu dali knihu „Zpívala písně naděje“ o „královně“ gospelu, byl jí tak nadšen, že ji třikrát použil v kázání. Při jedné večerní návštěvě jsem u něj uviděl tehdy bestseller „Letiště“. Když jsem se trochu podivil, odpověděl, že musí přece vědět, co se čte, ano – držel krok s dobou zakotven v bohaté tradici církve a moudrosti dějin. Jako příklad jeho pedagogického umu si dovolím uvést humornou příhodu, kdy učil děti před prvním svatým přijímáním přijímat. V modelové situaci se děti učily vypláznout jazyk a pan farář naznačil pokynem (v ruce hostií neměl) položení na jazyk. Našemu Jendovi to připadalo velice komické, proto se smál a měl z toho psinu. Když na něj přišla řada, P. Jan mu říká – ty máš z toho strandu, nedostaneš nic. Tato historka v celé situaci vykresluje laskavou principiálnost pana faráře.

Nechci již obtěžovat tímto nesouvislým článkem, ale dovolím si (už je po smrti) porušit jeho pokyn, abych „to neříkal“, ale je jenom spravedlivé, když se zveřejní jeho zásluha na založení organizace ČSL v Budišově. Pamatuji, když mně řekl – založte tady lidovou stranu, aby si komunisti nemysleli, že jsou zde sami. A podařilo se.

Zakončím tím, co jsem naznačil zpočátku – že jeho rodina stála pevně na zemi s očima upřenými k věčnosti. Pochopí to ten, kdo stane u jejich hrobu ve Velkém Meziříčí. Krásná řezbářská práce od Heřmana Kotrby – Kristus na Kalvárii s postavami.

MUDr. Tomáš Vraspír

Kristus na kalvárii s postavami – dřevěná plastika od Heřmana Kotrby na hrobě P. Jana Slabého a jeho rodičů ve Velkém Meziříčí

Životní pout'

Od svého početí byli jsme povoláni na pout' životem. Ta poutní cesta se navenek otevřela zrozením, pak dospíváním, vzděláním a výchovou. S Otokarem Březinou se může každý považovat za Poutníka Absolutna. Co tím myslí? Nahradil Absolutnem to, čemu běžně říkáme duchovní cíl.

*Na prahu pouti životem máme připraven obřad křtu. Ten nás zařazuje do **poutního zástupu za Ježíšem Kristem**. Byli jsme k němu připojeni, když došlo k očistě = obmytí křestní vodou od dědičného hříchu a naplnění Božím darem, jemuž říkáme Milost. Tak je postaráno o nového poutníka Absolutna. Zároveň je pokřtěný uveden do společenství Církve, aby v její péči vzdělávací a výchovné doputoval šťastně do **poutního chrámu = bráně věčnosti**.*

Střípky vzpomínek na budišovského kněze P. Jana Slabého

Na pana faráře Jana Slabého, který v naší budišovské farnosti působil v letech 1972 až 1992, mne poji mnoho osobních vzpomínek. P. Slabý byl člověk s neobyčejným přehledem, hlubokými znalostmi, schopný organizátor a především obětavý kněz. Jeho osobnost měla na naši farnost dle mého názoru ozdravný účinek a plody jeho práce sklízíme až do dnešní doby, a to zdaleka nemám na mysli jen to hmotné. S osobností jeho formátu jsem se dosud v životě nedostal do kontaktu. Následující útržky mých vzpomínek na našeho nezapomenutelného pana faráře jsou viděny očima dítěte a končí pohledem 25 letého muže, proto jsou do jisté míry nepochybně nesourodé. Posuďte sami:

- **Výborný pedagog** – Poutavě nám dětem vyprávěl při hodinách náboženství biblické příběhy. Osobně vyučoval náboženství (v Budišově, Námamči, Hodově i Rozích). Z tabule jsme si opisovali zápisy do sešitů doplněné pro názornost a pochopení četnými nákresey. Občas nám do sešitu otiskl nějaká razítka. Při hodinách náboženství dokázal připravit děti na přijetí svátosti smíření s Bohem a prvního svatého přijímání.

- **Družný, komunikativní člověk** - Dokázal rozprávět s kýmkoliv a naslouchat jeho slovům, s člověkem bez vzdělání i s vysokoškolákem. Vybavuji si, že si dokázal popovídat s kdejakou babičkou na návsi či vzpomínám na časté hovory ve škole s p. učitelem Jarošem či ředitelem Bočkem (subjektivně si myslím, že ostatní tehdejší učitelé se s panem farářem báli na veřejnosti promluvit, snad z obavy, aby si politicky neuškodili).

- **Velký okruh přátel a známých** – Často za ním na budišovskou faru jezdili přátelé z jeho předchozích kněžských působení. Myslím, že dost jich bylo z Ivančic či Urbanova.

- **Stavitel a restaurátor** – Více podrobností jistě sdělili jiní, především staří chlapi, co se podíleli na opravách kostela a fary. Viz též příloha Budišovského zpravodaje č. 1/2003.

- **Pečlivost** – Byl pečlivý, důsledný, možno ho označit za detailistu. Namátkově pro ilustraci: Jako dítě jsem pozoroval, jak byl pan Ladislav (zvaný Lada) Krčál z Budišova poslán P. Slabým na věž kostela, aby pocínoval několik hlaviček hřebíků, aby se zabránilo jejich korozi na oplechování věže.

- **Uměl vařit** – Sám si dokázal uvařit jídlo. Měl rád prostá zeleninová jídla.

- **Poslouchal rádio** – P. Slabý myslím, moc nesledoval televizi, ale spíše pravidelně poslouchal radiopřijímač, především cizí rozhlasové stanice (tzn. tehdy zejména Svobodná Evropa, Vatikán, Londýn, Hlas Ameriky).

- **Neměl rád hospodu** – Podle mne nikdy nepřijal pozvání na hostinu po pohřbu. Nechodil nikdy ani do hospody na oběd. Nebyl rád, když se kluci z Nárámče či Hodova stavovali při cestě na kole ze školy domů v hospodě „U Pacholka“ (nyní u Kazdů) na limonádu.

- **Dobrý zpěvák** – Často farníky učil asi čtvrt hodiny před mší svatou novým písním, které sám předzpěvoval. Rovněž i napravoval špatně zařité nápěvy starých písní.

- **Nedělní procházky** – P. Slabý chodil rázným krokem na procházky, používal i hůlku, a to i v době, kdy ji ze zdravotních důvodů nepotřeboval (přelom 70. a 80. let), mám pocit, že často chodil na Brca a k Hodovu.

- **Jízda bílou oktávií** – P. Slabý používal automobil škoda oktávie bílé barvy, dosti často jsem byl tímto automobilem panem farářem svezem domů ze školy po hodině náboženství.

- **Praní koberců** – Dokázal zorganizovat praní koberců. Vzpomínám si, jak jsme červené koberce z kostela naložili na traktorovou vlečku a prali je v malém rybníčku v Doubravě. Bylo to přibližně okolo roku 1980.

- **Lékařský nečitelný rukopis** – V některé z hodin náboženství nám při výkladu P. Slabý při jakési příležitosti položil otázku: Proč doktoři při psaní receptů píší nečitelně? Pro ty mladé je nutno připomenout, že se k tomu obvykle psací stroj nepoužíval a počítače neexistovaly. Dle pana faráře je to tím, že lékař hluboce přemýšlí nad obsahem (tím důležitým) a nezabývá si takovou banalitou, jako je krasopis. Tato myšlenka se mi hluboce vryla do paměti a často se k ní vracím. Zobecnil jsem si ji: člověk má řešit a hodnotit to podstatné a nelpět na povrchních nepodstatných věcech!

- **Vladimír Menšík** – V roce 1982 navštívil budišovskou Základní devítiletou školu herec Vladimír Menšík, který byl rodákem z Ivančic. Když se P. Slabý dozvěděl, že ve školním sále proběhla beseda s Vladimírem Menšíkem, trochu nám v hodině náboženství „vyčínil,“ že jsme mu o tom neřekli dopředu. Ze svého kněžského působení v Ivančicích si pamatoval Menšíka jako černého, kudrnatého kluka, co běhal v roztrhaných trenýrkách. Ještě teď mě mrzí, že jsme tehdy v předstihu hercovu návštěvu Budišova P. Slabému nesdělili.

- **Fasáda fary** – V roce 1982, kdy jsem chodil do 9. třídy, mne P. Slabý požádal o vyhotovení stavebních výkresů v měřítku 1 : 50, pohledů na budovu fary ze všech čtyř stran. Na takový úkol jsem si zpočátku vůbec netroufal! Ale P. Slabý věděl, že se hlásím na stavební průmyslovku, tak jsem se tomu nevyhнул. Výkresy jsem ke spokojenosti pana faráře i své narýsoval a později do nich zakreslil ing. arch. Hýzler úpravu fasády fary.

- **Nikdy nemarodil** – Do roku 1991 v podstatě nikdy nebyl nemocný do té míry, aby nesloužil nedělní mši svatou. Vůbec si nevzpomínám, že by ho nějaký jiný kněz někdy na nedělní mši svaté zastupoval. Naopak často navštěvoval nemocné budišovské farníky, kteří byli na hospitalizaci v nemocnici.

- **Obětavost** – Vybavuji si, jak jednu neděli začátkem 80. let, kdy byl silně nachlazen, osobně odsloužil mši, ale jeho písemně připravenou promluvu přečetla Marie Mahelová z Hodova. V roce 1992, kdy už se u P. Slabého začaly plně objevovat příznaky stáří a byl vážně nemocen, přes své zdravotní potíže sloužil ve všední dny mše svaté přímo na faře.

- **Obnova křížů** – Zasloužil se o obnovu mnohých křížů rozsetých v polích budišovské farnosti i mimo ní. Některá plechová těla Páně jsme vyhotovovali a na kříže instalovali s mým otcem (jasně si vybavuji např. v Kamenné či Vlčatině).

- **Návštěvy u nás doma** – P. Slabý naši rodinu celkem často navštěvoval. Nejprve přicházel sám, později i s ing. arch. Josefem Hýzlerem z Prahy. Častým důvodem bylo domlouvání různých oprav a prací, které můj otec prováděl (později i za mojí dětské a jinošské pomoci). Co si vzpomínám, jednalo se třeba o výrobu ciferníků a ručiček věžních hodin, formy na sloupky věžní balustrády, dveřní mříže, okna v boční lodi a sakristii, polní i náhrobní kříže.

- **Narozeniny** – Narozneniny měl P. Slabý 25. ledna, to vím přesně. To se k němu scházely skupinky gratulantů z řad farníků i různých přátel. Moje matka mu často pekla narozeninový dort.

- **Křest** – Svátost udílení křtu prováděl P. Slabý při nedělní mši svaté. Nyní již u nás tato zvyklost není, ale třeba v sousedním Tasově je stále.

- **Biřmování** – Při mém biřmování (přijaté v roce 1985) jsme obdrželi P. Slabým vypracované přehledné asi třicetistránkové texty, prepisované přes kopírák na psacím stroji.

- **Svátost manželství** – Jsem rád, že nás s manželkou připravoval P. Slabý ke svátosti manželství. Bylo to v roce 1992, tedy již v době jeho nemoci, kdy se nám asi při pěti setkáních na faře důsledně věnoval. Zřejmě jsme byli poslední pár, kterému se P. Slabý mohl takto věnovat.

Ladislav Eichler

Přátelství s Ježíšem prostřednictvím jeho matky

V přirozeném životě je každá matka láskou trvale spojena se svými dětmi. To přetrvává i v dospělosti a ve stáří matky. Pouto Matky – Panny Marie se Synem Ježíšem nezmenšila bolest, kterou Bohorodička platila za své mateřství. Trvalá úcta Matky Kristovy, doložená umělecko-historickými výtvy, je výrazem nejen mariánské úcty, ale i projevem našeho přátelství s ní a jejím Synem.

Vyzkoušené zvolání „Prostřednictvím Marie k Ježíšovi“ platí i dnes.

P. S. – prosím o tlumočení věřícím:

(Dodatek k poslední vůli Jana Slabého)

Své poslední pořízení rozšiřuji i na svoje svěřené farníky a to odkazem všem, se kterými jsem se z milosti a vůle Boží setkal: 26 let v Ivančicích, téměř 10 let v Urbanově a teď v Budišově, pokud mě zde Pán ponechá. Sděluji svým věřícím a prosím, aby jim to bylo tlumočeno na všech těch třech místech –

Snažil jsem se vždy a všude o poctivý kněžský život a svědomité služebnictví na místě Kristově a rozdavatele jeho milosti, o nic jiného mi nešlo, to jsem si zvolil jako své motto primiční a pokoušel se také naplňovat. – Dle těchto slov svatého Pavla, se prosím, dívejte na mne i po mém odchodu k věčnému oltáři. Současně prosím, abyste posuzovali shovívavě i moje nedostatky a slabosti i okolnosti, které někdy zavinily – nechtěné nedorozumění, jemuž ale mnozí po čase teprve porozuměli. Jestli jsem někoho zarmoutil, urazil nebo ublížil, odpusťte prosím, neměl jsem nikdy zlého úmyslu! Vděčně děkuji Pánu Bohu za povolání ke kněžství a za to, co jsem mohl v jeho jméně a službě pro Vaše duše vykonat. Uchovávám Vás všechny v lásce a chci tak předstoupit před našeho Pána a dobrotivého Otce i Soudce. I ti, kteří ze svedení, či zlé vůle ublížili mé osobě a kněžství, jsou všichni moji přátelé a prosil jsem vždy za ně, aby i oni poznali Boží Pravdu, Dobrotu a Lásku a byli účastní vykoupení a dosáhli spásy jako obrácení Šavlově. – Loučím se s Vámi, milí spolubratři oltářní, přátelé a svěřenci a naposledy Vám odporučím k opravdovému naplnění „Dědictví Otců – Cyrilometodějskou víru“ – snaživé její uskutečňování, zachování Desatera Božích přikázání, radostné užívání pramenů nadpřirozeného života – svátostí a uvědomělou účast na bohoslužbě, zejména na mši svaté a časté a hodně přijímání Pokrmu věčného života – těla a krve Páně! – Kéž všechna naše úsilí o posvěcení a spásu duší, někteří jste tak příkladně mi pomáhali a sami mě vedli, vyústí k opravdové lásce zde na zemi a hlavně spojí nás natrvalo s Pánem Bohem, až budeme uvedeni do věčné farnosti! Mužové – vzchopte se a buďte pravými muži, hlavy rodin a celí vychovatelé dětí i svého okolí! – Ženy – matky a babičky – trpělivě neste své denní práce, zklamání, všední práce a povinnosti a hodně se modlete, pamatujte, že jako je žena nositelkou přirozeného života, také tak buďte i v duchovním životě, ať z Vašeho lůna vyrůstá zdravý, ušlechtilý a bohobojný národ! – Mládeži, máš život před sebou, máš svá bouřlivá léta, hledáš cesty. Mnoho je možností, cesta opravdového štěstí je jednoduchá, ale je třeba ji najít a vytrvat v dobrých předsevzetích. Na Vás mladé jsem stále myslel a prosím, abyste pochopili, že to byla péče o Vaše posvěcení a spásu. – Děti, miláčkové Pána Ježíše, až dorostete, doplňte řady těch, kteří jsme šli před Vámi. Kněžské spolubratry prosím, aby uchovali své kněžství nedotčené ani stářím, ani nemocemi, ani jinými vlivy, ale stáli na místě Kristově, pevní ve víře a jako opravdoví otcové svého lidu. A nakonec prosím ty, kteří cítí povolání ke kněžství, aby se v plné důvěře svěřili do přátelské ruky Krista Pána a péče Panny Marie a doplnili místa, která zůstávají po nás prázdná, aby naše drahá Morava byla zavlažována požehnáním a milostí Boží! Buďte s Pánem Bohem, věrní víře svých předků, oddáni své vlasti a duchovní matce svaté Církvi! Na shledanou u Pána našeho Ježíše Krista ve slávě!

V Budišově v předvečer svátku Narození Bl. P. Marie

L. P. 1974 Jan Slabý, v. r., farář, duchovní správce v Budišově

Sekundice 13. 7. 1986, zleva: ?, P. Jan Slabý a P. Česlav Ludvík Malík

---

Místo doslovu

Při sestavování sborníku věnovaného dvěma výročí P. Jana Slabého jsem původně chtěl krátce uvést, jak sborník vznikl. S texty, které postupně přicházely, jakoby postava pana faráře opět ožila a s ní se mi vybavilo několik vzpomínek, vztahujících se ke konci jeho života. Nedalo mi to a já se rozhodl, místo doslovu, sborník uzavřít právě jimi.

Pan farář často navštěvoval nemocné, a to nejenom v nemocnici, ale i u nich doma, takže ani tito farníci nebyli o jeho návštěvy ochuzeni. Do okolních obcí jej vždy někdo dovezl autem. Jednou jsem jel i já. V Kundelově dlouze zazvonil u branky, avšak nikdo nevycházel. Vrátil se k autu: „Ještě to zkusím, a pokud nikdo nepřijde, jedeme dál.“ Nakonec vše dobře dopadlo. Po určité době jsme jeli na další návštěvu. Cestou mi řekl: „Jen jednou jsem šel dál, aniž by mi po zazvonění někdo otevřel. V té chvíli odněkud vyběhl pes a už jsem ho měl na zádech, od té doby jsem obezřetný.“

Když jsme přestavovali dům, objevil se na dvorku pan farář, porozhlédl se (sami jsme si nebyli prakticky schopni nic udělat, všude kolem spousta práce a s ní spojené problémy) a jen řekl: „Každý si neseme svůj kříž.“ Za několik dní se u nás zastavil: „Máte to hodně těžké, já bych Vám chtěl Vaši situaci alespoň trochu ulehčit, a tak jsem

se rozhodl, že Vám ze svých peněz na stavbu přispějí.“ Za žádnou cenu jsem tento dar nechtěl přijmout. Pan farář to nakonec vyřešil šalamounsky: „Až se z toho všeho trochu vzpamatujete, můžete tu částku dát na opravu kostela.“ A nakonec, několik let po úmrtí pana faráře, se tak i stalo. Při jedné sbírce na opravu kostela jsem peníze do kasičky vložil a v duchu jsem se pouсмál – tak pan farář přispěl na opravu kostela, i když už tu mezi námi není.

Pokud je to trochu možné, jezdíme v době Dušiček na Nový hřbitov ve Velkém Meziříčí a na chvíli se u hrobu pana faráře a jeho rodičů zastavíme. Vybavují se mi chvíle podobné té před lety, kdy jsme se při procházce náhodně setkali pod Brdci (byla to jeho oblíbené cesta z Hodova do Budišova). Co jsme si toho během těch několika okamžiků stačili říci! Dodnes si ho vybavuji, jak s hůlčičkou kráčí k železničnímu přejezdu, za nímž se v dáli rýsuje budišovský kostel.

Všechny tyto vzpomínky plují po povrchu a to podstatné jakoby bylo nevysloveno. Avšak i tyto útržky jsou součástí mého nezapomenutelného setkání s P. Janem Slabým.

Karel Pavlíček

Archív a fotografie:

Jiří Pool, Jiří Široký, MUDr. Tomáš Vraspír, Alois Bačák a Karel Pavlíček

Poznámka: Texty vzpomínek doprovázejí myšlenky P. Jana Slabého (psáno kurzívou) z Pozdravů budišovské farnosti.

OBSAH

Modlitba ze školy sv. Františka	3
Sto let od narození a dvacet od úmrtí ivančického faráře Jana Slabého	4
Vzpomínáme v tyto dny na vzácného člověka, kněze otce Jana	7
Otec Jan Slabý mne v polovině 50. let minulého století křtil v ivančickém farním kostele	8
<i>POZDRAV BUDIŠOVSKÉ FARNOSTI</i>	10
Díky!	10
Kdo dnes ovlivňuje mladé?	11
Návštěva sv. Mikuláše	13
<i>Pozvání k přátelství</i>	14
Vzpomínky na pana profesora	15
Vzpomínka oběti „vědeckého“ světového názoru	19
Letmá vzpomínka na P. Jana Slabého	20
<i>Životní pout'</i>	24
Střípky vzpomínek na budišovského kněze P. Jana Slabého	24
<i>Přátelství s Ježíšem prostřednictvím jeho matky</i>	26
P. S. – prosím o tlumočení věřícím:	27
Místo doslovu	28

Vydáno k 100. výročí narození P. Slabého a k 20. výročí jeho narození pro věčnost z příspěvků dobrovolných dárců z řad vděčných farníků.

Neprodejně

Vydává: Římskokatolická farnost Budišov u Třebíče, Budišov 50

Redakce: Karel Pavlíček (e-mail karel_pavlicek@volny.cz, tel. 568 875 212),

Mgr. Jiří Horák. Vyšlo v Budišově dne 10. 2. 2013

Technická realizace: Ing. Ladislav Dokulil (e-mail L.Dokulil@tiscali.cz)

Tisk Tiskárna Charvát, s. r. o., Velké Meziříčí